

Előfizetési díj:
Postán vagy Pécssett házhoz küldve: egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr., negyed évre 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.
Megjelenik minden szombatán. — Egyes számok kaphatók W. E. Dinger N. könyvker. (Széchenyi-ter.)

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:
Egy 3t-hasábos petit sor egyszeri megjelenésért 6 kr., 8-szori 5 kr., 10-szerért 4 kr. fizetendő. — Minden hirdetés után 30 kr. költségdíj fizetendő. A nyitótér 1 petit sor 10 kr. A hirdetési díj előre fizetendő.

Szerkesztői iroda:
Ferencciek utcaja 22. sz. I. emelet.
Kéziratok vissza nem küldetnek

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizetési helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városbáz épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében és Fesztli Károly úr könyvkötő üzletében, Király-utca (nemzeti kaszinó épület), valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kiadó hivatal:
Böhm C. F. ügynöki irodájában.
Ferencciek templomának átellenében.

Haladunk-e?

IV.

Láttuk, hogy mozgásunk az alkotmányos élet terén nem a polgári szabadságnak kifejlődése, hanem annak korlátozása, megszorítása felé van irányozva, s hogy ez irány felé már annyit léptünk, hogy már nem messze vagyunk az önkényuralom határaitól, de azt is, hogy a meglevő szinleges alkotmányunk garanciái sincsenek a nemzet kezében.

Hogy azonban állapotaink még siralmasabbak legyenek, azzal sem dicsekedhetünk, a mivel az alkotmányos kormányzott országokban és világrészünk miveltebb népeinél találkozunk, rendezett közigazgatás és jó törvénykezéssel.

Nem csekély azon összeg, a mit évente a közigazgatásra és törvénykezésre az állami pénztárból költünk, ehhez járulnak még azon számba sem vett, de roppant összegre felugró költségek, miket a városok és községek áldoznak a közigazgatásnak, de a nagy költségek közül korántsem következik közigazgatásunk, törvénykezésünk javulása, mert ott a központban, a kormány köreiben nem találhatjuk fel azon elemeket, mik alkalmasak, képzetek lennének arra, hogy egy jó közigazgatást berendezzenek és ellenőrizzenek.

A pénzügyi kormányzat edes leánya lenne az örökös deficitekben sűrű kormányzatnak, berendezésére aránylag legtöbb gondot és költséget fordítottak olyannyira, hogy három-négyszer annyiba kerül nálunk mint más államokban és mindennek daczára gyarlóbb kormányzatot csak is orosz és törökországban találhatunk még.

A hány pénzügyminiszterünk még volt, mindenik saját hatáskörében változtatásokat tett a pénzügyi organismusban, a mit az egyik jól-rosszul épített, a másik felbontotta és épített újra, minden átalakítás, hivatalok újra szervezésénél és meglevők eltörlésénél egy jókora csapat tisztviselőt idő előtt nyugdíjaztak, és ugyan oly csapat új embert neveztek ki a kitünőbb helyekre, kik azután teendőiket az alájuk rendelt régebbi tisztviselőktől tanulták meg.

A kegyetlen minden emberi

és méltányossági, de még szélszerűségi tekinteteket is mellőző végrehajtási eljárás betemeri ugyan a kivetett adók nagy részét, de hogy mennyire fogyasztja a nemzet törzsvagyonát, mennyire apasztja a termelést, az egyéni igyekezetet, takarékosságot, szóval mennyire lehetlenné teszi a nemzetnek kivergődni adósságaiból és vagyonban gyarapodni, annak belátására azon pénzügyi közegek, kik arra hivataluknál fogva hivatva lennének, abszolte képtelenek, mert ahhoz sem eszük, sem tudományuk, se tapasztalatuk.

Mondhatni, hogy a közigazgatásnak egyetlen ága a közlekedési, melyhez a posta és távirat is számítjuk, az mely kényszerülve az új kor kívánalmai által előrehaladt és megközelíti azt, a mit kívánni lehet, mennyi áldozatába került azonban az országnak a kiépített és még is rosszul kiépített vasut-hálózat, holott az igazán jövedelmező vonalak — minő az utóljára maradt Pécs-Pécsi — semmiféle garanciára és országos áldozatra sem szorultak, — arról jobb elhallgatunk, mert bizony ez az egy haladás méregdrágán jutott ki nekünk.

A politikai közigazgatás, hogy határozottan rossz és nagyrészen oly korrumpált, hogy a szemtelenség non plus ultráját is meghaladja, hogy az önkényuralom korszakában sokkal könnyebb volt egy zsarnok és zsivány hivatalnoknak nyakára hágni, mint a családi és kortes politika napjaiban, hogy a „semmit sem ingyen“ elvet a hivatalnokok most már a legkisebb apróságokig kiterjesztették, azt a napi tapasztalás elég szomorúan megmutatja.

Évek óta tanácskoznak a politikai tisztviselők minősítvényének megállapítása felett és még nem jöttek tisztába vele, a mit egy arra alkalmas nyílt és melyet melléktekintetek nem vezetnek és csak a kitűzött cél, egy nap jól elvégezhetne, arra a mi kormányunknak kell egy fél tucatsz év s a mit akkor kifőznek az ugyancsak élvezhetlen étek lesz.

A közigazgatási — pénzügyi törvényeket — rendeleteket az érvényen kívül helyeztettek mellőzésével összegyűjteni s minden oda

nem való czafrangok kihagyásával rendszeresen kodifikálni kellene, a közönségnek ez ép oly könnyebb-ségére esnék, — mint a becsületes szándéku és igyekezetti hivatalnoknak, de nincs a kormánynek egy embere, ki csak egyik ágát is a bélyeg és illeték törvényt képes volna rendszeresen és világosan, hazai törvényeink és perrendtartásunkhoz alkalmazva kodifikálni, minél fogva van is zavar elég mindenütt, megvannak a panaszok, felfordulások, felfolyamodások százezrenként, akárhová tekintünk elégtelenség és elkeseredés az igazság és törvényellenes kivetések miatt.

Azt írják és számszoroson utána szajkolják a körülményekkel ismeretlen irodalmárok, kik szakmájukon kívül egyebet sem értenek, hogy bizony „perlekedő nemzet ez a magyar!“ — pedig ezen állítás határozottan hamis, mert éppen a magyar nép legkevésbé perlekedő, túl tesz rajta hazánkban élő mindannyi nemmagyar ajku nép s a ki e részben statisztikai adatokat akar gyűjteni, azt utasítjuk a hagyaték ügyei elintézésére, ott tapasztalni fogja, hogy míg száz örökségi ügyből alig 4-5 lesz peressé a magyarnál, addig a németnél 40-50, az az közel a fele.

A perek nagy számát akárhol is nem a nép perlekedő viselkedéséből, hanem, — tisztelet a kivételnek — az alsó bíróságok érdekeltségének, igazság és törvényellenes ítéleteinek és eljárásának kell tulajdonítani, — innen asok fellebbezés és semmisségi panasz, melyek a felsőbíróságoknál is akadályozzák a lelkiismeretes felülbírálat.

Ki valamely kötelezettségnek tudatában van, eleget fog annak tenni, hacsak a bíróság megvesztegethetőse nem ad alapos reményt az alól kibuvhatni, sok igazságtalan kereset megindítása is ennek köszöni forrását kivált ott, hol mint minálunk is felperes biztosítékot sem köteles tenni igazságtalan keresete által alperesnek méltatlanul okozott perköltések megtérítésére, ott, hol a bírói önkényre van bízva a perköltések megszabása, sőt megszüntetése is, ott, hol e tekintetben ismét nem a törvény és méltányosság, hanem személyes tekintetek, az ügyvédek irányábani irigység s más rossz indulatok az irányadók.

És a sok fellebbvitel mi egyebet bizonyít, mint az alsó bíróságok ítéleteinek nagyobb részét törvény és igazságellenességét. — Kéves az oly ügy, hol kétes volna az eredmény, ha a közvetlenség és nyilvánosság elvére alapított eljárás utján kerülne ítélet alá, ámde hol az első bíróságnál személyesen érdekel bírón, a második és harmadiknál egy munkálkodó tulhalmozott előadón fordul meg az ítélet minősége, hol a felülbíráskor csak úgy morzsolják le az ügyeket, mint a gépben a kukorica csúmakát, ott kevés lehet a bizalom ahhoz, — a ki tudja, hogy ügye sántikál és pervesztes lesz, az nem igen veri magát a drága fellebbezés költségeibe, többnyire csak az hozza meg a súlyos áldozatot, a ki ügye igazságában bizik és hiszi, hogy a felső fórumokon nem veszhet el.

A ki ismeri hazánkban 1848-ig fenállott törvénykezést az uriszékek és szolgabírák basakodását, mely kétséssé tett minden tulajdont és birtokot, az más alakban és mértékben a régi jogbizonytalanságba visszacsülyedést tapasztalja napjainkban, mit a törvényhozás még tetézt azzal, hogy a jogvédők tevékenységének terét megnyirbálta, ellenben sok ügyet az első bíró ítéletére — fellebbezhetlen önkényre bízta.

Törvénykezésünk határozottan sokkal rosszabb, mint az osztrák önkényuralom idejében volt, sőt maholnap már oly elviselhetlenné lesz, hogy az elkeseredett felek maguk szolgáltatnak maguknak igazságot ott és úgy a hogy lehet.

A fumei kikötők nagyobbitását elodáztattak kártják. Komolyan szóban forog, hogy a képviselőház pénzügyi bizottságának tagjai az ülészek elején leránduljanak Fiumébe, egy kis ősi mulatságra és személyesen meggyőződőt szerzendők a kikötők állapotáról. A közlekedési miniszter Ordódy Pál Hieronymi államtitkár kíséretében már Fiumébe utazott, hogy megismerje a kikötőket s e szemle alapján intézkedhessék a kikötők megnagyobbitása és új árúházak építése iránt, hogy Fiume lehető rövid idő alatt képes legyen a kereskedelem fokozódó igényeinek megfelelni. Fiuméből a miniszter és az államtitkár Károlyvárosba utazott, hogy intézkedjék a Kulpa-szabályozás munkálatainak mielőbb való megkezdése iránt.

A pénzügyminiszteriumban három nagy törvényjavaslaton dolgoznak most. Az egyik az adókezelési, mely az 1876.

XV. t. cikk megtartandó részét is fel fogja ölni, úgy, hogy egy egységes törvényt fog képezni. Sőt özte az egyes adókra vonatkozó összes szabályrendeletek és utasítások is össze fognak állítatni, úgy, hogy az egyes adókra vonatkozó minden intézkedés együtt lesz. A másik törvényjavaslat a pénzügyi bíráskodásról szól. Ez most önálló 5 tagu senátusból fog állani; teljesen függetlenül a kormánytól. És úgy az egyes adók, mint indirekt adók és illetékek összes szabályi számára összeállítatnak: hogy teljesen egységes eljárása legyen. Végül: készül a vadászati és fegyveradó reformja is.

Külföldi hírek.

A francia választások azt mutatják, hogy ott a monarchisták és bonapártisták minden talajt vesztettek, a voltak alig fele lett megválasztva. Megválasztatott 547 kerületben 483 képviselő; 64 kerületben pótválasztás lesz nyolc nap múlva. — A megválasztottak közt van 38 királpárti, 42 császárpárti, 403 köztársasági mindenemű árnyalattal, ezekből 30-at számítanak a szélsőkhöz és 11-et az engesztelhetlenekhez. — Gambetta mind a két belleville kerületben szótöbbséggel meg lett választva.

A spanyol választások eredménye: 301 kormánypárti, 46 konzervatív, 37 demokráta, 5 független, 6 ultramontán. Karlista cizmen egy sem lett választva.

Az „Egyetértés“ következő fontos táviratokat közli saját tudósítójától aug. 24-ről Przemyslen Marjuszky az ottani kerületi hivatal rendőrbizosa egy vendég-lőben két orosz vezérkari tisztet elfogott. Az egyik Protopopov ezredes a másik Palics alezredes. Mindketten két nap óta a przemysli erődítések körül járkáltak s rajzolgattak; a rendőrbiztos figyelmét eközben vonták magukra. Elfogatásuk után jelentékeny összegű készpénzt találtak lakásukon és Gácsország egyes részeiről felvett hatvani térképet. A további vizsgálat kiderítette, hogy az elfogottak néhány napig már Krakóóban tartózkodtak volt, úgy szintén Tarnóban is hol terep-felvételek és vasutvonalak rajzolásával foglalkoztak. Az elfogott tisztet polgári öltözetet viseltek.

Lemberg, aug. 24. Abból az alkalomból, hogy a magyar belügyminiszternek az orosz propaganda elleni körrendelete nyilvánosságra került, az itteni lapok arra figyelmeztetik a kormányt, hogy Gácsországra nézve is hasonló intézkedéseket tegyen, minthogy az orosz igazgatás mininkább szélesebb körökre terjednek ki. Ama elfogott két orosz vezérkari tiszt esete bihottog kellő elővigyázatra és óvatosságra viszi a kormányt. A „Narodova“ ezenkívül teljesen megbízható forrásból tudja, hogy a lengyel királyságra évekint 10000 rubelt szántak, mely összegből orosz ügynököket fogadnak s az orosz érzelmű sajtó szubvencionálják.

Garfield északamerikai elnök állapota még mindig aggasztó, mert gymora a sebesülés következtében az emésztésre alkal-

TÁRCZA.

Görgy és Klapka, vagy az 1848-9-ki önvédelmi harc.

Irta Krivácsy József, honvéd tüzér ezredes. (Kapható Aigner L. könyvkereskedésében, Buda-pestben, Váci-utca 1. sz. ára 50 kr. 84 nagy 8-rét lap.)

Krivácsy József e könyvében mindenkiféle a Görgy által elkövetett számos stratégiai hibákat rója fel neki bűnül, és szeméretti neki a kormány iránt tanúsított engedelmiséget és az ellene való lázítást, noha a kormányt is hibáztatja gyengeségéért. Ezután kronologiai rendben boncolgatja Görgy egész hadvezéri működését, még pedig: A stratégia szabályait azt parancsolják, hogy a hadvezér tűzzön ki magának hadműveleti vonalat, hogy a hadseregnek a kormányai összeköttetése és annak élmezője a legkönnyebben legyen eszközölhető. Ezt Görgy szem előtt vesztette, midőn hadjáratát a bánya-ároson át megkezdte, mert ezáltal először a Debreczenbe menekült kormányt és országgyűlést az ellenségnek martalékul oda dobta, másodsor hadseregét koczakázatta, melyet ha az osztrákok keményen üldöznel vesznek a megsemmisülés veszélyének tett ki. Csak Windischgrätz bárgyúságának köszönhető, hogy a válság nem érte a magyar hadsereget, mivel ez a helyett, hogy akár a Tiszavonalon álltörne, akár egy elég nagy számú hadsereget küld Görgy után, Pesten vesztelt és onnan

februárusig ki nem mozdult; Görgynek célja sem volt e hadjáratnál, mert a felső vidéken se vár, se ellenség, de élmei és löszerek sem voltak. Azonban minden arra mutat, hogy Görgynek már akkor állott szándékában a fegyvert letenni. Megrója a szerző továbbá Görgyet váci kiáltványáért, melyben azt mondja, hogy megfogja védeni a magyar alkotmányt azok ellen, kiknek éretlen republikánus üzemei az alkotmányos királyság ellen irányozzák. Ily üzelmek nem léteztek és a kiáltvány nem volt egyéb, mint a hadsereg lázítása a kormány és országgyűlés ellen.

Következett a kápolnai csata, mely Görgy engedelmessége által ki az agyuzást hallotta, de azért nem jött a csatába el kellett veszni, és az engedelmességet pártulással Dembinsky ellentétébe. Ez alkalommal a szerző megrója Klapkát is, ki csak azért esküdött össze Görgyvel és a többi hadseregbeli parancsnokokkal Dembinsky ellen, mert miut ez Klapka maga bevalja: „Görgy és mi mindnyájan nem akartuk, hogy egy idegen nemzetbeli egyén álljon a hadsereg élén.“ Dembinskinek szeméretti Klapka, hogy neki nem voltak helyrajzi, politikai és gazdasági ismeretei az ország állapotáról. Dembinskynak legjobb térképei voltak és a többire néve oldala mellett oly tábornokai főnök, ki, ha Dembinsky ismeretei hiányosak voltak, azt saját ismereteivel pótolhatta volna. A szerző ez alkalommal megrója a kormányt, mert nem lövette fejbe Görgy engedelmességét és lázítását.

A függetlenségi nyilatkozatra nézve Görgy kétszínűkódott. Ott volt midőn Kossuth Czibakbáznak a hadparancsnokokat összehívta, és abbéli szándékát tudtukol adta, mely szerint az ország függetlenségét

ki akarja kiáltani. Görgy jelen volt akkor és hallgatott, így tehát hallgatása által beleegyezését adta abba.

A tavaszi hadjárat alatt Görgy két nagy stratégiai hibát követett el, az egyiket, melyet Klapka is megró, midőn az isaszegi csatában, azért nem semmisült meg az osztrák hadsereg, mert Görgy a Gáspár alatt álló 7-ik hadtestet 80 ágyúval és nagy számú lovassággal nem rendelte ki a csatába. A másik nagy hiba volt a késedelmezés a komáromi ápril 26-iki csata alkalmával. Ha Görgy a csatát ápril 24-én kezdte meg, a mikorra a Dunahajhid készen állott, a helyett, hogy azt 26-án kezdte, mikor már Schliek is egyesült az ellenséggel, és ha mind a négy hadtesttel, nem pedig csak hárommal támad, akkor ugyan az osztrákokat annyira szétverhet volna, hogy kardcsapás nélkül nyomulhat elő Bécsig, melyet a császáriak nem védtek volna. Schliek csak 25-én jött Esztergomba és 26-án Komáromig.

A komáromi csata csak lóporparazái volt, és Görgy az ellenséget nem csak hogy nem üldözte, hanem miután a 7-ik hadtestet Pöltenberg alatt György küldötte, maga a többi egész hadsereggel megfordult Budavára ostromlására. Ezt a szerző világos árulásnak nevezi. Az az ok, melyet Görgy felhoz, hogy a kormány parancsolta Budavára bevételét, nem eléggé kimentő, mert Görgynek kötelessége lett volna a kormányt e lépés veszélyes következesei felől felvilágosítani, és ha csakugyan be is akarta a kormányt Budát venni, arra Aulik 12.000 emberről hadteste tulságosan erős lett volna. De hazudás az, hogy Kossuth rendelte ezt el, ő ezt csak akkor tette, midőn már Görgy Buda alatt állott.

Ezután elő sorolja a szerző a chancookat melyeket Görgy elmulasztott, midőn a komáromi csata után, nem indult röktön Pécs felé, hanem még Buda bevételé után is ott vesztelt majdnem egy hónapig, és egyebet nem teit mint lakározott, s a hadsereget egészen a stratégia szabályai ellenében helyezte el, holott ezek azt mondják, hogy a fővezér a hadseregét úgy helyezze el, hogy azt minden perczen a megvédendő vagy megtámadandó pontra össze gyűjtthesse a legrövidebb idő alatt. Ezt Görgy nem tette, és seregét szétforgácsolta nem gondoskodott arról, hogy egymással összeköttetésben álljon; a Csallóközön állomásozó főhadseregnek semmi összeköttetése nem volt a Győrben állomásozó 7-ik hadtesttel, úgy hogy Haynau Görgy e hibáját belátván éppen azt a részét támadta meg a magyar hadseregnek, mely a legveszedelmesebb állást foglalta el a Csallóközön, hol az mindenütt mocsárokkal volt körülveve, miután ezt Perednél június 21-én szétverte, akkor támadott a 7-ik hadtestre, melyet Győrből kivert.

Most már a kormány is beismerte Görgy hadműveleteinek hibás voltát, és őt vissza akarta hívni a hadseregtől, hogy a hadügyminisztereséget, melyre már régóta ki volt nevezve, vegye át, de Mészáros Lázár a július 2-iki komáromi csata alatt Neszmélyre jöven, nem mert Görgyhez menni hogy vele a kormányt rendeletét közölje. — Klapkát ezután a szerző kétes szerepéért keményen megrója, és azt mondja róla, hogy ő rendesen mindig annak szava után indult, ki legutóljára beszélt vele. Klapka ugyanis a komáromi 8-ik sáncba a hadparancsnokokat összehívta és őket Görgy érdekében a kor-

mány ellen felbujtotta, később azonban, miután a komáromi kormánybiztos Ujházi hozzámert és a lázadásról értesült, neki azt egész bűnös szívében szeméi elébe tartá, ez annyira megszeppentette Klapkát, hogy még azon este három futárt küldött Kossuthhoz, hogy őt a történekről értesítse.

A július 11-iki komáromi csata után Görgy megkezdte visszavonulását Komáromból a leghosszabb vonalon és ekkor is minden stratégiai szabályok ellenére s úgy látszik, hogy már ekkor határozta volt el a fegyverletét, melyet azonban nem Komáromban, hol az ellenkezéssel találkozott volna, hanem másutt akarta végrehajtani. E visszavonulás minden egyes mozzanatát Görgy mint árulót tünteti föl, jelesül az, hogy az egész visszavonulás alatt hadereje mindig szét volt forgácsolva, így történt ezután Nagy Sándor hadtestének szétveretése a muszkák által Debreczenben. Görgy itt ismételte ama gyalázatos játékot, melyet Perczel irányába Moórnál és Dembinsky irányában Kápolnánál követett el. Három órányira a csatától Vámos-Pércsen hallotta az agyuzást, de nem jött Nagy Sándornak segítségére, hanem gyonyosan azt mondá róla: „No hiszen izzad most Nagy Sándos.“ E helyett a muszkának állomároló állomásra kijelölte a helyet hová menend, körülkérletette magát, hogy letelhesse a fegyvert mi áugasztus 13-án Világosnál meg is tett, s így lón a nemzet sírásójává és hazaárulóvá.

Végül szerző még Zeider órány Görgy érdekében felhozott mentségeit is megczáfolja.

Kászonyi Dániel.

matlan. Az amerikai irországi forradalmi pártja felhívást bocsát ki, melyben azt mondja, hogy egy éjjel felrobbantatható dymannal az angol lobogót viselő összes hajókat, melyek a new-yorki, califaxi, quebecki, melbournei, sidneyi, capetowni, és sán-franciosi kikötőkben állomásoznak. A felhívás óta int mindenkit, hogy szeptember 1-től fogva ne szálljon olyan hajóra, mely angol lobogót visel. Az irországi aug. 29-én meetinget fognak tartani New-Yorkban, hogy szentesítsék ezt a felhívást.

Pécs sz. k. város f. hó 22-én tartott rendes közgyűlése.

Régen volt már ilyen népes közgyűlés; a bizottsági tagok igen szép számmal jelentek meg, mi főképp annak tudható be, hogy igen régen került össze annak érdekében a napirendre, mint a mai közgyűlésen.

Főispán távol levén, Aidinger János polgármester nyitotta meg a gyűlést.

Elsőben Pirkner nyugalmozgatása folytán irredésbe jött gyámpénztárnoki állomásnak választás utáni betöltése került elintézésre. Pályázat hirdettetvén, csak egy pályázó jelentkezett Bence Sándor másod aljegyző, ki egyhangulag megis választott s le is tette azonnal az esküt. A kétezernégyezer forint övadék, melyet Bence Sándor nem lévén képes készpénzben letenni, az általa megjelölt ingatlanra bekeblézetni határozottak.

Következett a vallás és közoktatásügyi miniszterium leirata a helybeli kir. főreáliskolánál eszközözendő pótlétkészítés érdekében, mely szerint a betervezett terv és költségeljárászat elfogadásával elrendeltetett a foglalatosság. Az idő nagy előre haladván, ez évben már építkezésbe nem kapnak, hanem a jövő tavaszra oly erővel fognak hozzá, hogy a bekövetkező tanévvel teljesen elkészül. Minthogy a miniszterium leiratában a városnak a négy tanszékre kiterjedő kijelölési jogának kérdéséről értenetlenül hangy, indítványoztatott, hogy e tárgyban minél hamarabb intézkedések legyenek. Hosszas vitaközlés után az volt határozott, hogy a körvonalozott felirat a miniszteriumhoz. Az indítvány elfogadtatván, határozattá vált. Az építkezés kivételével pedig a tanács bizott meg.

Wesszeli Ferenc halála következtében a reáliskolában irredésbe jött magyar- és németnyelvű tanszék betöltése céljából a m. kir. közoktatásügyi miniszterium pályázatot nyitott. Tizenkilenc kérvény érkezett be, melyeket a miniszterium megküldött pécs városának kijelölési jogának érvényesítése tekintetéből. A tizenkilenc pályázó közül, mint legjobb bizonyítványokkal bírókat; Gerse Pétert, Gellért Jenőt és dr. Vajda Emilét jellette ki a választmány. A közgyűlés a kijelölést elfogadván, határozta, hogy a kijelöléssel azonnal terjesztésnek fel a pályázatok, minthogy már a tanév küszöbén állunk.

A következő szakbizottságok alakították meg újból: gazdasági, építészeti, rendőri, légszuszívagatási, vízvezetési, kórházi, pénzügyi, jogügyi, statisztikai, egészségügyi és a közigazgatási szakbizottság. A tanács jelentése következett a czukor-, kávé- és serfogyasztási adó fejében a város közönségére utalt összegről s a szükséges intézkedésekről. Az összeg egy évre 15,646 forint tesz. Mint-hogy a törvény életbelépésétől fogva április, május, június hóra járó mintegy 4000 forint már le kellett volna a városnak fizetni, de mindaddig nem fizette le és ha a jövő hó 8-áig le nem fizeti, a pénzügyigazgatóság végrehajtást indít: azért kérdés tette, hogy az ételesen szükséges összeget honnét teremtsék elő. Polgármester indítványozza, miszerint a fenti összeg a város törzstőkéjéből előlegeztessék. Bábreg A. bizottsági tag pedig azon indítványt állított elő, hogy, miután a kávécs, sörösök, egyáltalán a czukor-, kávé- és sör árúsítók már fölemelték a kávé- és sör árát, előre számítva, hogy rajtuk vétetik meg az új fogyasztási adó, tehát

ezektől szedtettsék be a város részéről tartozandó összeg. E fölött nagy vita támadt. Végre határozottak, hogy a város előlegezni fogja a kívánt összeget, melyet azután a kereskedők tartoznak megteríteni. Hogy pedig minő módokozat szerint szedessék be a kereskedőtől az új fogyasztási adó, annak megállapítása végett Bábreg C. F. Simon, Blauhorn, Scholcz, Szontagh, Rath M. és Bábreg A. bizottsági tagokból álló bizottság alakult.

Szönyegre került Tibiassy József kérvénye a vásártérrel szembe álló városi földterület örökroni megvétele iránt. Mint a mult közgyűlés alkalmával is, ugy most is heves vitára adott alkalmat a napirend ezen tétele. Első ízben azon fordult meg a vita, hogy a kérdésben forgó földterületnek □ öle 5 frt. — vagy 3 frton adassék-e el. Később 3 részre osztottak a vélemények és pedig egy része azt akarta, hogy a nevezett föld □ öle csak 5 frtért adassék el és ezen alól nem, a másik rész beleegyezett, hogy három frton adassék el □ öle, a harmadik résznek pedig az volt az óhajja, hogy ha eladatik 3 frton, egy verő köteles az építészeti bizottság által elszabadandó föltételek szerint azonnal beépíteni a megvett földterületet. Hosszas vitaközlés után az volt határozott, hogy Szabó Tibiassinnak adatait a föld 282 frton, □ öle 3 frttal számítva.

Ezt követte Novákovics András kérvénye a meszesi dűlőben fekvő szőlője előtti 14 □ öle nagyságú városi terület örökroni megvétele iránt, mely szerint □ öle 1 frttal szándékozik megvenni. A kérvénynek hely adatott. Következett a tárgysorozat legérdekesebb tétele. A katonai kóroda cseréjében — bizottságilag megállapított szerződés elfogadása iránt — tanácsai előterjesztés, mely szerint a városnak mintegy 16—17000 forintjába kerülne, hogy a szépsézet, azonkívül egészségügyi szempontból is jelen helyén törhetetlen katonai kóroda máshová tétetnék, a város ez által nyerne egy oly épületet a kiirtandó kórodában a melyet, ha áruba bocsátana legalább 20000 frtot kapna érte, el nem adása esetében pedig ezen összegnek kamatait bőségesen behozná. A város részére állítandó előnyömen megkötött ezen szerződés felolvasatott és elfogadtatott. Az új katonai kórház felépítése 66000 frtba fog kerülni a költségvetés szerint.

Nem kevésbé volt érdekes a hidmérleg felállításra tárgyabani előterjesztése a tanácsnak, mely szerint állították fel egy csarnok, a hol az elarusítandó gabonák megmérlegeltetnének, mely után vennék át a kereskedők a gabonákat mind-on utánmérés nélkül. A hidmérleg felállítására valóban egerő szükséges a városnak; mert ezáltal gát vetnének a temérek visszaéléseinek, nagy mérvű csalásnak. — Weiler N. J. szavai szerint: „Róza Sándor-féle rablások-nak, melyek mind oly körülmények, hogy általuk, piacunk forgalmának sokat, — nagyon sokat veszít. A közgyűlés nagy tetszéssel fogadta a tanács e tárgyabani előterjesztését, mely már rég sürgetett, de a tanács tétlenessége miatt huzavonódott. Bábreg A. bizottsági tag is igen művészen találta a hidmérleg felállítását, csak azon akadt meg, hogy mely pénzből lenne ez felállítandó. Szerinte a város törzstőkéje egy megkezdett szalonhoz hasonlít, melyet ha mindig vagdalunk, utóbb teljesen elfogy; a miért is, hogy a hidvám a város törzstőkéjéből állítassék fel, az ellen tiltakozik. Többen szólottak az úgyszólván, végre is azon megállapodásra jutottak, hogy igenis mintegy 3000 forintba kerülő hidmérleg felállítását állítan, minthogy az abból befolyó összeg nem csak a kamattal meghegozza a 3000 frtnak, hanem idővel a tőkét is megtéríti. Határozatba ment tehát, hogy a lehető legrovidebb idő alatt fel fogják állítani a hidmérleget.

Következett a közegészségügyi bizottság előterjesztése a régi temető kibővítése s egy újabb temető helyének meghatározása iránt. Az előterjesztés szoros figyelembevételével csaknem egy-

hangulag azon határozatot hozta a közgyűlés, miszerint nyáron, míg a fenékviz foly nem adják magukat, addig az új temetőbe, hol már többen nyugosznak is, oda temessenek. Télen pedig a legközelebbi csere utján a mohács-pécs-barcsi vasut tulajdonából szerzett földrészt használtassék fel temetkezési helyül. — Ugyan ezen bizottságnak véleményes jelentése folytán, több szigeti városi lakós kérvényre megengedett egy V-ik gyógytár felállítására.

Tiszti ügyész bejelentette, hogy néhai Jánáry Ignác részére a városi község 1213 frton marasztaltatott, a legfőbb tszéki ítélet ellenében tett semmisségi panasza pedig visszautasított.

Következett a szt. Ferencziek templomának építése tárgyabani tanácsai előterjesztés. A közgyűlés megszavazta a közjövendekből előlegezendő 4848 frtot, melybe a templom építkezése kerül. Hogy miként leend a templom megújítása, azt már lapunk egyik közel multbani számában körvonalazva leiruk. Most még csak annyit kívánunk itt megemlíteni, hogy a templom munkálatai a jövő tavasszal kezdetnek meg.

Ezek után Kisasszony József bizottsági tag indítványára került a sor. Az indítvány azt mondja, hogy alakítsuk egy bizottság, melynek szoros kötelezettségévé tétetnék a kőbányákra, azonkívül a jövőben ásanó pinczék munkálatai alkalmával származó törmelékre, murvára felügyelni, hogy egy a kőbányák törmelékéi, mint a kiásott pinczék kavicsos anyagai a záporos-ök alkalmával a város területére be ne juthassanak itt számos károkat, rombolásokat meg. Az indítvány figyelembe vétetvén megvitattatott és a bizottság a következőkéül alakult meg: Szuha erdőmester, Kisasszony, Pap József, Károly Mátyas, Radocsi, Dobszay.

Szieberth Nándor bizottsági tag azon indítványát, hogy a bányatelepre vezető út befalassassék, — elejtetett.

Steiner Lipót helypénzszedési jogbérő folyamodványának a helypénzszedési tárgyabani hozott tanácsai határozat ellen, — helyadatott.

A pécs-baranyai kertészegyletnek az általa szeptember hóban rendezendő kiállítás elősegítésére 50 frtot szavazott meg a közgyűlés.

Deák József és társai közzállítási válalokozó kérelme, mint alaptalan és zaklatás szerű alkalmatlankodás, — elutasított.

Jankovics Hugó, Tallián Károly, Sshapinger Joachim és Tauszig Árnin magánvizetkezési kérelme heves vitát idézett elő. Ugyanis többen a kérelmet megtagadni kívánták, amennyiben a város a magánvizetkezési kérelmet bökészsége által odajut, hogy a közutakban beáll a vízhiány, mindazonáltal Nendvich mérnök ur felszólalása után, ki a vízhiányt a rozsvizetkezőknek tulajdonítja, — a kérelemnek hely adatott.

Győr sz. kir. város közönsége, az országyűléshez az érdemben intézett feliratát, hogy a közlekedési válalatok után eső megfelelő állami és községi pótdadó mindenkori azon törvényhatóság területén fizetessék, a hol üzletleppel bírnak, pártolás végett megküldi. A közgyűlés pártolta. A jövő közgyűlés szeptember hó 26-ára tüzetett.

A közgyűlés délebb megszakítatván, délutáni 3 órakor folytatott és 1/2 óra-
kor véget ért.

Interpelláció:

Baranyamegye törvényhatóságához!
Egész tisztelettel kérdezzük: tartozunk-e mi kórosi kálmánistá pórákok — miután a szonzedő pápista atyafiakra való tekintetből otthon aug. 20-án neu szántunk, — az István király emlékját úgy ülni meg, hogy azon a napon Antal Pál szögabiró úr földjére hajtatott pandur által a gyüdi mezőre szántani?

Kérdezi az a 17. kórosi polgár, kiket Tóth Imre pandur hajtott nevezett napon ebben az esztendőben, potyára szántani.

A kiket busított az országnak sor: a és a közös érzelmekből reményt és bátorságot merítették mindannyian a jövő küzdelmekre. De később látnia kellett, hogy a régi barátok és bajtársak, kiknek szomsorúságát a nehéz időkben dalaila és élceivel igyekezett földeríteni, tömegesen keresték a megalkuvást lelkismeretökkel és meggyőződéseikkel. — és patriotikus cizmen a jövendelmző hivatal, vagy biztosított ellátást tettek életcéljukká. Oh ez fájt neki, nagyon fájt, és szívet márdosni kezdte a gyilkos kétély, hogy az országnak szemmel látható romlását lehetséges lesz-e meg feltartóztatni. Az anakreoni költszet felmekedett a leghatalmasabb hazafias patoszra, mely az országnak új csodálatát vonta magára. Politikai versei, mint iszonyú ostorosapok suhogtak le a nap hatalmasaira, és a halhatatlan gyalázat oly izzó bélyegét sütötték a mai kormányzatra, mely emlékeztetnek legizább jelvénye lesz a késő korok előtt. A szelid költő hajtotta ez uttal végre a történelem retentető igazságszolgáltatását.

Az irodalmon kívül is ugyanaz az ember volt Szemere. Jó férj és apa, s szintén oly jó barát, a család körében s a társadalomban egyaránt vidám, éllettő szellem. Háza látogatott, szüretie népek s vigak voltak, távoli barátok és írők gyakran fölkeresték s ott feledhetlen napokat s estéket töltöttek. Szemere a vidéken is központi volt a szabadabb eszmék, az irodalom szeretete és pártolása, a haladási kérdések kedvelőinek.

Az akadémia és a Kisfaludy-társaság egyik legrégibb tagjukat, a magyar iro-

zemet: Gyöngye embőrök ketők atyafiak, mikor a magik faluja kisebb mint a miénk, és mégis az a mihaszna Tóth Imre pandur 17 szántót ki tud hajtani; holott a mi falunk nagyobb mint a magiké, mégis a mult ósi vetéztántókat k é t p a n d u r csak 11 ekét tudott kirendelni a szivási mezőre a szögabiró urnak szántani.

Azok a kis-harsányi potya szántók; kiknek kocsián elül is, — hátul is pandur ül.

Másik izemet: Ketők se igen dicsekedjenek virtussággal kis-harsányi atyafiak! mert hát Gordiza meg Maty együtt véve mégis csak nagyobb mint a ketők faluja, és mégis a mult tavaszi árpavetésekor n é g y p a n d u r csak 8 ekét tudott kihajtani a gyüdi mezőre a szögabiró urnak szántani.

A maty-gordizai potya-szántók. — Végizemet:

Eheteletlen emberek keetők atyafiak valamennyien, lám mióta — ezélt vagy 5 évvel — a Belák Imre kaplár úr engem megoktatott mikor a falut jártam ekéket parancsolni a szivási mezőre, — azóta nem kő a szögabiró urnak robotolunk potyára; mert hát, azszonda ú kigyelme, hogy ha merek parancsolni, hát ki írja az újságba.

Osztan hogy az ekék nem mentek meg ma nap a szivási mezőre, a szögabiró úr berendelt maga elé s ugyancsak összehidta az apám istent, hogy — ugymond — egy rongy kaplár fenyegetésétől is megijedtem, hanem ez a sor használt, mert azóta vége van a robotnak; — úgy hiszem keetőknek is mindnyájuknak használni fog ez a sor, ha én most — irástudatlan ember létemre — az én kedves Ebkéri Pál komám urammal kiiramot keetők az újságba, — az az, vége lesz keetőknek is a robotnak, s majd ezután más faluk vétetődnék sorba.

Ideje is már, mert egy a Petike pandur kaplár is aszonta az idei takaródások, hogy inkább kihordaná a hátán a szögabiró urat akár a siklósi akasztó domb tetéjére, mintsem hogy ő neki a saját pórágorbéli lován kell a szögabiró búzáját a szivási mezőről a gyüdi falu alá bordan, osztán ha még áldomást adna, hagyján! hanem az ember, — az az hogy a szegény pandur — az útszéli kutakból kénytelen akkorakat innya ebb' a fene melegbe, hogy majd megcsúnyul töle.

A samódi bíró. —

Hála az emancipációért.

Szent István napján, midő az istenitiszteletet végződk Palkonyira hajtatam, útközben egy útas állított meg, ki e kérdést intéz hozzám: „Szabad-e nagy ünnepen a zsidókat dolgoztatni? E kérdésre, nem-mel felelém, elmondó, hogy a német-bolyi uradalomhoz tartozó iváni pusztán jávában forog a cséplőgép s az egész pusztai cselédség talpon áll, serényen dolgozik. Egyuttal fölkerít az utas, hogy e botrányos dolgot, miután az ő figyelmeztetésére, hogy e napon dolgozni nem szabad, a bérli itt nem ismételtető káromlásokkal felelt, szó nélkül, s a törvény ily nyilvános megsértését, megtorlás nélkül ne hagyjuk. Magam is meggyőződés akarány szerezni a közölt dolog mibenlétéről, Palkonyáról az istenitisztelet végetével áthajtatam a fennevezett pusztára, s csakugyan mindent úgy találtam amint azt az útas leirta.

Kétséget sem szenved, hogy szt. István napját minden magyar honpolgárunk megünnepelni nemcsak a kegyelet és hála, hanem országos törvényeink is szigorúan megparancsolják. Minden jórával polgáronnal fordul el tehát attól, ki e napot — levetkőzven a nemesebb emberi érzelmeket — szolgai munkával megszentés-teleníteni elég vakmerő. Erre pedig kik képebbek, kik hajlandóbbak, mint épen ama kapzsiak, kik előtt minden szent, minden nemes, jó és tökéletes e szoban összpontosul: haszon. Kétségtelenül ez volt szeme előtt az iváni pusztá ezidei bérli-jének Weisznak is, ki elég vakmerő volt cselédséget arra kényszeríteni, hogy az dalom legújabb veszteségét siratják benne. Nyugodjék csendesen!

A fiúemek fogadtatásáról.

(Fővárosi levél.)

A napi lapok közleményei oly részletesen adtak mindent a fiúemek megkerkezéséről, és itteni fogadtatásukról, hogy helyesebbnek vélem: ha a dolgok ismétlése helyett csak röviden és pedig arról értesítem a t. szerkesztő urat, hogy a már olvasott hírekből mi igaz és mi nem.

Mindaz mit önk a fővárosi közönség szivélyességéről olvasták, távolról sem tükrözi vissza ama igazi lelkesedést mely a főváros összes lakosságát annyira áthatotta, hogy ez által a rendezőségnek a „város atyáinak” botrányos és sok hibája némi-leg ellensúlyozza lett.

A sokat emlegetett és kigyúnyolt omnibusz bevonulás nem maradt el. Kameremeyer iparkodott ugyan a fogadó bizottság becsületének megmentésén, mert maga is — talán életében először — beleült egy „Ország szekérbe”. Ez azonban gyenge kapacitáció volt, mert hiszen nem csak a fiúemek és budapestiek, hanem talán az afrikaiak is utolsó rendű fogatnak ismerik az omnibuszt, úljön bele akárki. Ráth főpolgármester is ugy okoskodhatott, mert ő még a fiúemek kedvéért sem alázta magát odáig, hogy omnibuszba üljön, hanem tisztesség fogatba ült egyedül.

Miniszterek és ugynevezett nagy urak nem voltak láthatók. No mert „Nagy uraknak pedig az idejük drága,

szt. István napján az egész héten át el nem végzett cséplést egész zavartalanul tovább folytathassa. Elkéintve attól, hogy a pressio, melyet e nagy ünnepe — mint hiteles forrásból értesültem — a dolgozni remakoró cselédségére gyakorolt, már magában véve is szemtelen s embertelen dolg: a vakmerőséggel határos s példátlan megvetése törvényeinknek ama tette, hogy a pusztán, mely a körüllevő falvaktól csekély távolságra fekszik, szt. István napján csépltet, botrányt adván ez által az egész környék lakóinak.

Hát ezzel hálálja meg Izrael ezen utóda Szent István országának ama humanus tettét, hogy öt emancipálta? Ez az elismerés azért, hogy 5 egyenjogú honpolgár lett? Úgy hiszem jogunk van töle követelni azt, hogy országunk megalapítóinak emlékünnepét ha nem is szivből, legalább szivből megünnepelje velünk együtt. Ily tények után nemcsak a szolgálataiban álló szegény cselédség járdu majd föl s emancipatióért könyörög, miután szabadsága a rabszolgá szabadságánál nem sokkal több ily emancipált zsarnok szolgálataiban.

Egy segédelekess.

Törvényszéki csarnok.

Előadott polgári ügyek.

— Károly Jánosné szül. Marusits Katalin és társa — Marusits József ellen végrendelet érvénytelensége ect. iránt.
— Klinovszky József — Lénárd József ellen felhívási keresete.
— Kasza Sándor — Krausz Márk és társai alperesek ellen 350 frt. tőke és jár. iránt.
— Reinfeld A. pécsi czégnak — Schneidera Jura ellen 323 frt. 84 kr. tőke s jár. iránt.
— Schapringner J. — Eder Hyppoli. ellen 635 frt 45, kr. tőke és jár. iránt.

Előadandó büntető ügyek:

Augusztus 30. Szirmác Mikó ellen halált okozó testi sértés miatt.
Augusztus 31. Bischof Ferencz ellen súlyos testi sértés miatt.
Augusztus 31. Kocsis Mihály ellen emberölés miatt.
Szeptember 2. Hesz Ádám ellen súlyos testi sértés miatt.

Különlélek.

— A magyar orsz. segélyező nöegy-let folyó évi augusztus hó 31-án délután 5 órakor Majláth szül Prandau Stefania bárónő Ö Excellenceija enklote alatt a helybeli város ház nagytérben közgyűlést tart, melynek tárgysorozatát következő: 1) A magyar országos segélyező nöegyelt-ozsása. 2) Jelentés az egylet vagyoni állásáról, a tagok létszámáról a nökegyelet számáról. 3) A magyar szent korona országai város kereszt egyletének megalakulása, illetőleg a jelenlegi országos segélyező nöegyletnek ezen egyletbe való beolvadása. 4) A baranyamegyei választmányának a közgyűlés részéről történendő megválasztása. 5) Férfi- és nőelnök, titkár, pénztárnok, orvsnak a választmány által saját kebeléből történendő megválasztása.

— A „Pécsi Dalárda” mult szombaton tartotta II. alapszabályszeri dalestélyét a nögyelet gyermekbetti helyiségeiben. A közönség igen szép számmal jelent meg s mind végig feszült figyelemmel kísérte az előadott éneket, melyek csakugyan meg is érdemelték a méltó figyelmet azon kívül a zajos tapsokat, melyeket arattak. Az előadottak közül különösen kiemeljük a következő két csinos, kedves kis dalt: „Szomoruan jöt fel a nap az égen, — Nincsen kedvem, mert el vitte a fecske.” E dalok eléneklésével teljes érvényre jutott dalárdánk szép tehetsége. A táncmulatság is igen vidám volt, noha nem valami sokan vettek benne részt.

Rá nem érnek ilyen apró mulatságra.” A főváros tulajdonát képező tömördek zászalóit alig tűzték ki a rendezőség egyetkettőt, stb. stb. Kár lenne mindent részletezni; mert ez esetben a rendezőség nagyobb kitüntetés várna onnan, a honnan talán elég lett egy intés, és polgármestereink is elparólogtak volna; a rendezők pedig takarékosági szempontból leszavazták volna az omnibusz kérdést miután van a fővárosi rendőrszék száz számú és elég tisztességesen kiállított új kocsija. Ezeket kikölcsönözhetnék volna, hiszen a rabokat e kocsiak daczára is „more patrio” gyalog továbbítják ide-oda.

A főváros nagylejtű nagyon elvannak bizakodva. És miért ne lennének elbizakodva? A birka türelem érnéjét egy vidéki város sem gyakorolja oly mértékben mint fővárosunk. Ki ne emlékezék meg ama érdekes jelenetre, midő a Verbovay esetért való demonstráció alkalmával, rendőreink bivaly és számár csordának tekintették a közönséget, mert bittal ütötték atyba-főbe.

„Tudja Pál, mit kaszál.” De még a rendező bizottság is tudja. Föltételezték ők a városról, hogy újra tür. Hogy eltűri a most történt arcucslapását a közkakaratra. És ez urak aligha csalódnak. Pedig nem ártana, ha a fővárosi közönsége már egyszer azért tartana népgyűlést, alyazatos kérelmet menessen nagyhatalmú uraihoz, eszedne egy kis változásért.

Kár hogy a nihilista hüyet, még nem rendezték teljesen, mert különben lehetne az említett népgyűlésből valami.

Kreith Béla gr.

Szemere Miklós †

Lasztócáról vesszük a hírt, hogy irodalmunk érdemes veteránja, az örök-ifjú költő Szemere Miklós aug. 20-án elhunyt. A legkésőbb vénségeig megőrizte szelleme rugékonyságát, teste egészségét; csak az utóbbi hónapokban betegeskedett s a természet megkövetelte áldozatát. Szemere Miklós sarjadéka volt az ösmertes Szemere családnak, mely korunkban kivülré két jeles író adott a hazának, Pált és Bertalan.

Szemere Miklós 1804-ben június 17-én született Lasztócán Zemplénmegyében, hol az atyai házbán tartózkodott folyton. Kazinczy Ferencz, ki szintén Zemplénben lakott, korán figyelmessé lön a hamar fejlődő ifjura, kinek családjával különben is becső viszonyban állott. Izlést akaráván kifejteni az ifjubarán is, olvasmányait irányozta s figyelmét és kedvelését a külföldi remek-iroi felé fordítá, Goethe felé különösen.

Szemere belső élete s fejlődése azonban csöndben s a világ szeméitől elrejtve folyt. Szó sem volt még róla, hogy mint író föllépjen. Bár a közelet és irodalom sőt jelesseivel személyes ismeretségben s barátságban állott, az ezekkel való sűrű-dás sem bírhattá őt arra, hogy a nyilvánosság elé lépjen. Közelet ismeretségben állt Kölcsyvel és Vitkovichsal, rokonságban Fáy Andrással s kétszeresen Szemere Pállal, kinek első neje, a Képlaki Vilma név alatt ismert kedves írónő, valódi nevé Szemere Krisztina, testvére volt Szemere Miklósnak.

Kazinczy Gábor, bár sokkal ifjabb

A pécsi szőlőgazdák egyetelmének választmánya a pécsi szőlőhegyeken sajnos elharapódzott anarchikus állapotokhoz segítő nagy gondokkal és alaposan revizió alá vette a városi lőmártókat hevert hegyrendszabályok tervezetét, azt kiigazította, újja dolgozta és a fennálló törvényekkel egyhangúsan hozta beterveztette az év tavaszán a városi tanácshoz. — Maholnap ismét szüretünk lesz, de a városi bizottságok retortáin a tervezet nem birt meg odáig haladni, hogy a múlt heti közgyűlés napirendjére kerülhetett volna, a mi valóban igen sajnós állapot.

A pécsi szőlőgazdák egyete, miután a pécs-baranyai kertészeti egyetelmek gyűlése és szőlőkiállításán mint egyelőre részt nem vesz, elhatározta választmányilag, hogy ez őszön Pécsset mintaszüret rendez, minők mult évben az országos borászati vándortanárók közbenjöttével több helyen már megtartattak. — E mintaszüret alkalmával valószínűleg a hamisítatlan jó pécsi borok izelése és bírálata is meg fog tartatni, hogy a kereskedésben megromlott régi hírneve visszaállítsák. A mintaszüret íránt már is nagy érdeklődés mutatkozik.

Hatalozás. — Schedel Ignác ügyvéd, 1848-ban volt városi tanácsnok a 48 as és függetlenségi pártnak élte fogytáig tántorítatlan és önzetlen híve e hó 25-én hosszabb szenvedés után 61-ik évében meghalt s ma délután 4 órakor lesz temetve. Legyen neki könnyű a föld!

A helybeli főgymnásiumban valamut a főreátnodában a beiratások f hó 29, 30 és 31-én, délelőtt 8—12 óráig eszközölhetők; ugyanakkor tartanak a javító és fölvetélt vizsgálatok. — A tanév szeptember 1-én veendő kezdetét.

Iskolai értesítés. A helybeli kath. tanítóképződnél és a vele összekapcsolt négyosztályú gyakorlóiskolánál a beiratások aug. 29. 30. 31. délelőtt fognak eszközölteni a fölvetélt- és pótvizsgálatok aug. 30. délután, a tanképesítésre való bejegyzések aug. 30. délelőtt fognak megjelteni. Pécsset 1881. aug. 24-én. Schultz Imre a tanítóképződe és a vele összekapcsolt négy osztályú gyakorlóiskola igazgatója.

Veszélyes munka. Hétfőn bocsátották le a városi plébánia-templom tornyáról a erős szélviharok által meggőrbített keresztet. A kereszt négy meter hosszú s a sulya két metermázs. Azon része gőrbült meg, mely a toronyhoz volt erősítve. — Nagy néző közönség csoportosult a templom köré és félelemmel nézte a veszélyes munkát. Kevésben mulott, hogy a legnagyobb szerencsétlenség be nem következett; ugyanis eresztés közben a munkások vigyázatlansága folytán így meg lődült a hengerekkel, hogy a magasságon szabadon lógó kereszt sebességben ten nyert nagy sulyával csaknem letörte a torony hegyére állított oszlopot, melyen a csiga volt elhelyezve. Már kétségbeesé- toleg meggőrbült az oszlop, az állvány re- cseggé ingott, midőn nagy erőmegfeszítés- sel sikerült a keresztet sebesség esetében megállítani. Ha az oszlop eltört, — ugy legalább két ember áldozatul esik.

Tartalékosok. Gyalogezredünk, a Friedrich ezredl azon tartalékosai, kik 1872- és 1874-ben lettek besorozva, a hét közep- nön voltak be a fegyvergyakorlatokra.

A Lovász Egylet f. hó 21-én tartott czéllövése alkalmával 320 lövés tététt, ezek közül 100 talált, 190 kör, az I. díjat Udvardy Sándor, a II. díjat dr. Gira- ryd Károly közöhadsergebelt törzsorvos és a III. díjat gróf, Giovanelli közöhad- sergebelt százados nyerte el.

Kirándulás. Legelőkelőbb iparos polgárainkól tegnap előtt egy társaság alakult a régből, hogy a bányatelepre kirán- dulva emlékeztetessék a mulatságot tartsa- n. A társaság reggeli hat órakor a városi zenekar zenehangjai mellett rándult ki. A mulatság igen pompásan sikerült, a maga nemében páratlan volt. A zenészek az erdő külön-külön fáira másztak fel és madarak módjára a fák lombjai közt zenéltek. A jó idő ételeket önmaguk készítettek, rakva lobogó tüzet az erdő árnyas sátorába. A mulatság befejeztével esti 9 órakor ismét vig zenezővel (csak hogy már nem gyalog) hanem kőköcsin tértek vissza. Egy szó mint száz, ily mulatság sem volt még Pécsset. Megjegyezzük még, hogy kizárólag csak férfiak vehettek részt a mulatságban.

Kofaladás. Mult szombaton fillázdattak a kofák a falusi árusítók ellen. Már-már a három lábú szék-ek úttelekre készen csóválódtak a légben, a por-patvar oly heves volt, hogy népsódulást idézett elő és talán még emberélet esik áldozatul, ha egy rendőr le nem csillapítja a zavar- gókat. A zúrvavar a kofák és a jó falusiak között azon egyszerű okból fejlődött ki, hogy az eskőkaf ősi helyeit (a piac elő- vonalát) a falusiak találták elfoglalni. Erre a kofák felszedve a sátozt, a hely- ket elfoglaló falusiak elé rakódtak le, a falusiak hasonlóképp cselekedtek s addig burcolkodtak, hogy egymás elé juthassanak, míg végre már a trottoirra jutot- tak el. Innét azután a piaci inspekciós rendőr visszatartotta őket és így fejlődött, ki a kofaladás.

Pórujárta tolvaj. A hét elején a Makár-hegyben ugyancsak megjárta egy Szlovoda János nevű szulanc. Gyümölcs- lopási szándékkal a mint egy nagy kosár- al a szőlőkben ide s tova barangolt, egy gyönyörű barcsifán akadt meg gonosz te- kintete. Körülnézett és alkalmának találva a helyzetet, felmászott a közvetlen a kerít- s mellett álló gyümölcseszel gazdagon ter- belt barcsifára és szedte kénye kedve se- rint a pompás gyümölcsöket, mintha csak a fát ő ültette, ő gondozta volna. Kapóra

megjelent szép csendesen a tulajdonos, ki midőn amugy régi kisbírósan megcsóválta bambusz botját, oly ijedelembe hozta a tolvaj suhancot, hogy az a fán elvesztve az egyensúlyt, lebillent s oly szerencsét- lenül, hogy a hegyes léckeréteire esvén, sulyos sérülést szenvedett. Jobb lábát az ágyéki felhasította. — Ennek ugyan em- lékezetes marad az 1881-iki baracszerzés.

Az új ústökös már szabad szemmel is észlelhető. Az ústökös az égből legé- szakibb részén a „Gönczöl szekere” csillag- képletben mutatkozik a Capellatól jobbra. A fény hatályosságára és a kisugárzására nézve az ústökös ugylátszik előideit nem fogja fölülmulni. A holdfényváltozása ked- vező levén, az ústökös a legközelebbi esté- ken nagyobb fényben lesz látható, ha ugyan a borús időjárás el nem homályo- sítja az eget. Ez új ústökösit július 15-én Schoeberle az ann-arbouri csillagvizsgáló út- zété segéde fedezte fel.

A bonyhádi alygmnásiumnál a beiratás szeptember hó első négy napján eszközöltetik. — A reggeli órákban a javító és pótvizsgák tartatnak meg. — A tanítéztetbe valláskülönbség nélkül vét- tetnek föl a tanulók. — A népskolákból jövők bizonyítványt tartoznak hozoni. — Az igazgatóság a koszt és lakást adókról jegyzéket tart s levélben is szívesen szol- gál fölvilágosítással.

A török reformok végre valahára kezdetüket veszik. A török kormány böl- csesége a szultán aliatvalót mindenekelőtt a — kis lutri áldásban fogja részesíteni. Természetes, hogy a genialis török pénz- ügyminiszter e tekintetben Ausztriát vette példányképül, minek folytán néhány hivatalnok küld Bécsbe a lottointézmény tan- ulmányozására.

A tigris áldozata. Egy ismeretes angol sportsman, Maurice le Breton, ki már hosszabb idő óta Indiában tartózkod- t, egy tigrisvadászaton szerencsétlen vét- gett. Egy hatalmas sycamore lin foglalt állást, s egy tigrise egy párszor föl, anélkül, hogy azt halálosan találta volna. A tigris utána mászott a fára, lerántotta on- nan és a szó teljes értelmében összemar- czangolta őt. Az oda siető benszültök a tigris a szétmarczangolt Breton mellett dögölve találták.

A „Fiume” című emléklapra megrendelési fölívhat kaptunk. Ez egyetlen számból álló emléklap Fiume város közönségének az 1881. évi á- guszus hó 14-én Budapestre teendő kirándulása, illetőleg testvéries látogatása emlékére, és a gróf Szaphary Gézáé, sz. György Mária grófné, csillagkeresztés hölgy stb. nemeslelkű kedvezm- nyezése folytán alapított és védnöksége alatt álló „Orfanotrofia Maria” (Mária árvaház Fiumében) javára adottat ki. Reméljük, hogy Ma- gyarország művelői sietni fognak megragadni e kedvező alkalmat, melylyel hazafiai érzelmeiket a legszebben, vagy is jótétemény gyakorlása által, Fiume kiskorú arva magyar polgairai irányában — kimutathatják. Az emléklap változatos tartal- omal s képekkel. (Fiume föbbszelekre, Fiume több százbéli látképei, az árvaház stb. e hó 13-án jelent meg. Egy példány ára 40 kr. Felülvezetések elfogadotnak és hirtelapig nyug- tázotnak. A megrendelések Károlyi György ki- adóhoz. Budapest, Dorotya utca 10 sz. intéző- dok.

Irodalom. A „Képes család lapok” 47-ik számanak tartalma: A kis fekete ur, elbeszélés írta Szép- faludi Ö. Ferencz. — Apró dalok, Reviczky Gyula- tól. — Egy kis tévedés, beszélyke Herzog Im- réltől. — Anyja lánya, novella írta Solyms Ist- ván. (Vége). — Pusztai rózsája, Villamaria el- szárlása (Folytatás). Evviva Fiume! — Az or- szágos nőiiparkitítás. — Képmagyarázatok. — Mozik: Irodalom és művészet — Egyleg — A hét története.

Képek: Osztriga halászat. — Villám által sújtva. — Lud-verseny Chicagóban. — A mostoha. Melléklet: A „Rejtélyes házasság” című re- gény 497—512. oldala.

A horitikon. Hetinaptár. — Pályázati ta- nyok. — Talányok megfetése. — Megfetésk ne- vei. — Kérdések, feleletek, ajánlatok stb. — Hir- detések.

Előfizetési ára egész évre 6 frt, félre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Az előfizetés postaltal- ványval Meher Vilmos kiadóhatalába (Buda- pest papnövelde-utca 8 sz.) küldendő.

„Szabadság” cím alatt szep. 1-től Szék- selevért egy politikai lap is lesz megjelenendő. Fongrácz Béla szerkesztése alatt, mely igéri, hogy hasznik függetlenségének és szabadságának zászló- t fogja lobogtatni és hetenkint háromszor je- lenik meg. Ára 8 frt.

Közgazdaság. — A pécs-baranyai kertészeti egyet- álta dr. Dunlászky Nándor megyés püspök ur ő excellenciájának védnöksége alatt Pécs- csett, 1881. szeptember hó 25—27. napján gyümölcs, szőlő, bor, konyhakerti termények és kertészeti, valamint pince- kezelési eszközök kiállításának programja.

I. A kiállítás rendezésére a pécs-baranyai kertészeti egyet egy kiállítási ren- dező bizottságot küldött ki, mely Pécsset a Király-utca 8. szám alatt — a Hattyu- teremnek nevezett helyiségben székel. A kiállítást a nevezett „Hattyu teremben” és az ezzel egyesített „Nemzeti Casino” hely- ségeiben tartatik meg.

2. A kiállítás 1881. évi szeptember hó 25-én délelőtt 11 órakor ünnepélyesen nyitattik meg, és szeptember hó 26. és 27. napján mindig reggeli 9 órától esti 6 óráig nyitva tartatik.

3. Kiállításhoz a következő tárgyak: I. Gyümölcs: mindennemű, üde álla- potban és eltartásra készítve, mint aszalt, befőtt stb. II. Szőlő üde állapotban. III. Bor és pezsgő. IV. Konyhakerti termények üde álla- potban vagy eltartásra készítve. V. Kertészeti és pinceszékelési esz- közök.

4. A kiállításra a bejelentések az e czéla szétküldött és a kiállítási bizottsá- gtól nyerhető bejelentési iverken történnek oly formán, hogy e czéla szétküldött be- jelentési iverk rovatai kellően kitöltötven — ezek legkésőbb 1881. szeptember hó 15-ig a kiállítási bizottság igazgatójához — Vecsey István urhoz Pécsset a posta épü- letbe — czimezve küldendő.

5. A bejelentett összes tárgyakból a III., IV., és V. csoportbeli tárgyak legkés- sőbb szeptember hó 22-ig, — az I. és II. csoportbeliek pedig legkésőbb szeptember hó 24-ig déli 12 óráig küldendő a ki- állítási rendező bizottság címére (Pécs, Király-utca 8. sz. Hattyu terem) a kiál- litandó tárgyak bérmentve küldendők be, és visszazárlatásuk is a kiállító költsé- gén történik.

6. A kiállított tárgyak szeptember hó 27-ki esti 6 óráig a kiállítási helyiségek- ből vissza nem vehetők. A beküldött és az I., II., III. és IV. csoportban kiállított tárgyak — ha a kiállító felelték ez ideig másképp nem rendelkezik — szeptember 28-án délelőtt árverésre bocsátatvan — az egyet javára el fognak adatni.

7. A kiállított tárgyak megbírlására a pécs-baranyai kertészeti egyet bírláló bi- zottságot küld ki, mely szeptember 22-én reggel 8 órakor megalakulván, munkálatait szeptember hó 24-én estig befejezi, úgy hogy a kiállítás meguyítása napján az oda- itelt jutalmak vagy kitüntetések az illető kiállított tárgyak felett kitűzve láthatók lesznek. A jutalmak és kitüntetések kihir- detése és kiszolgáltatása szeptember hó 27-én déli 12 órakor történik.

8. A kiállítás látogatósa felnőtteknél személynként 20 kr. — katonák, deákok és gyermekeknél 10 kr. belépti díj lefize- tés mellett történik.

9. Ezen kiállításra minden a szőlőmü- velés és kertészethez tartozó egyéb tá- rgyak — minők mindennemű növények, virágok, kert és szabadiszitmények, melyek által a kiállítás disze emeltetik — elfogadotnak, de jutalomra igényt nem tart- hatnak.

10. A jutalmak a következők: I. Diszokmányok. II. Elismerő okmányok III. Arany és ezüst pénzjutalmak. IV. Egyletek és magánosoktól felaján- lott rendkívüli jutalmak.

Kelt Pécsset, 1881. áuguszus hó 14-én. A pécs-baranyai kertészeti egyet ki- állításának elnöke Jeszenszky Ferencz.

Szent-Lőrincz. A közigazgatási bejárás esz- közlése teljes 16 napot veendő igénybe. — Előmunkálati engedély. A köz- munka- és közlekedési m. kir. miniszter a magyar országos banknak egy év tartá- mára előmunkálati engedélyt adott egy Bu- dapestet a Duna jobbpartján Bicske, Tata, Komárom, Nagy-Megyer, Somor és Pozsony, vagy pedig Vörösvár, Pilis-Csaba, Dorog, Sütő, Ó-szöny, Komárom, Pozsony érinté- sével Béccsel egyenes irányban összekötő első rangú gőzmozdonyu vasutára. Az elő- munkálati engedélyben a szokott kiköté- sek mellett még külön és határozottan ki- jelentetett, hogy a kormány e vasut enge- délyezésére nézve semmiféle kilátást nem nyujt, mert ez összekötötés csakis, mint állami vasut létesíthető.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara közleményei. A pécsi nyilvános kereskedelmi közepánodában (Szőcsényi tér 6 sz. a. Jäger-féle ház) a beiratá- sok e hó 30-án kezdődnek. Mídőa részünkről is közhírre tesszük ezt, kötelezőnknek tartjuk ezen tauntéztet, mely a közoktatásügyi m. k. miniszte- rium 1872. évi október 10-én kiadott rendelete szerint van szervezve és berendezve azon szőlők figyelmét különösen felhívni, kik gyermekeiket a kereskedői vagy iparos pályára akarják adni. Pécsset, 1881. évi áuguszus hó 24-én. A pécsi ke- reskedelmi és iparkamara elnöke.

Szerkesztői posta. Egy segédlelkésznek. — Egyes emberek, vagy többeknek is bűnét valamennyi fajrokonukat felelőssé tenni és móróni nem lehet, a közlemény- hez csatolt reflexiókat ennek tekintetbe vételével igazítottuk meg.

Nyilt-tér.*) Egy nevelő, ki a magyar, német, és francia nyelv- ben, továbbá zongora, rajz, és kézi- munkában oktatást ad, helyet keres. Tudakozódhatni, e lap kiadóhatalá- ban.

Nevelő, r. k. ki magyarul, németül és francziál oktatni képes, ajkálkzik. — Értekezhetni e lap kiadóhatalában.

A mohai ÁGNES-forrás hasznik egyik legzsenyavdusabb savanyuvize kitünő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomorok az idegrendszer bántalmain alapuló bajjaiban. Általában a víz mind azon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet tamoga- tása és az idegrendszer működésének föl- fokozása kívánatos.

Borral használva már is ki- terjedt kedveltségnek örvend. Friss töltésben mindenkor kapható EDESKUTY L. m. k. udv. szállítónál Erzsébet-terén Ugyisint minden gyógyárban, fűsz- kereskedésben és vendéglőkben. 197 [10-10]

NAGY FERENCZ laptulajdonos. Haksch Emil, Kis József, felelős szerkesztő, szerkesztő társ.

Hirdetések. Van szerencsém a t. cz. közön- ség tudomására hozni, hogy a jövő tanév kezdetével — megszűnven a Schaurek úrhölgy által föntartott leánynevelő intézet — egy hat osztályu leánynevelő tanítézetet állítok föl, miután ott már három évig működtem, s ezen idő alatt a becses szülők bizalmát megnyertem. Kérve a t. cz. közönség becses pártfogását, igérem, hogy a szülők méltányos kívánalmainak mindenkor megfelelő legkedvesebb kötelezőmnek tartandom. Továbbá tudomásra hozom, hogy leánykák egész ellátásra is fölvetetnek.

Beiratások lakásomon János utca 4. sz. alatt történnek f. hó 30. nap- jától, hol a többi feltételekről is biztos tudomást nyernek. Kelt, Pécsset, 1881. aug. 25. LIEBSCHER VILMA, okleveles tanítónő. 277 sz. (1-1)

Bor eladó. 100 akó 74-ik évi és 100 akó 79-ik évi pécsi bor eladó. 267 (2-1) Értekezhetni alsó-malom-utca 9. szám alatt a tulajdonosnál.

HIRDETMEY. A szerkesztői uradalmi kőbányában termelt építő s országúti kő, kisebb s nagyob mennyiségben készpénzűzetés mel- lett a bányában naponként kapató. Egy kőbányát építő kő ára 1 frt 66 kr. Egy kőbányát országúti kő ára — 83 kr. Jegyek a kőbánya tőszomszédságában lakó Prunner János molnár mesternél kész- pénzűzetés mellett bármely napon váltó- hatók. Pécsvárad, 1881. áuguszus 22-én. 275 sz. (3-1) Sey Ferencz.

200 akó bor Saját termelésem, hordó számra is eladatik. Dittmayer. 276 sz. (3-1) Radonai-utca 1 sz.

A helybeli nyilvános 3 osztályu kereskedelmi közepánodában a beiratások áuguszus 30-tól egész szeptem- ber 5-ig naponta délelőtt 10—12 óráig és délután 2—4 óráig tartatnak meg.

A pécsi kereskedelmi és ipartársulat által keresk. tanonczok részére intézetem- ben létesített tanfolyamba a felvétel szeptember hó 1-től egész 8-ig naponta délelőtt 10-12 óráig délután 2—4 óráig történik. Porges Ede, igazgató. 280 sz. (2-1)

A pécsi zeneegylet ének- és zeneiskolájában a II. évfolyam f. évi szeptember 1-én nyitattik meg, melyben az ének Schmidt- ler Rezső énektanár és hangverseny énekes ur, a hegedű, gordonka, fuvola, klarinét és kürt pedig a zenekar szakkép- zett tagjai által fognak taníttatni.

A beiratások áuguszus 29-től szeptem- ber elejéig a zeneegylet helyiségében (Oertzen-féle ház, földszint az udvarban balra) 10—12 óráig eszközölhetők. — Bővebbet a falragaszok. A pécsi zeneegylet igazgató választmánya. 279 sz. (1-1)

Egy jó karban lévő zongora igen jutányos áron eladó. — Értekezhetni Taizs Mihály nyomdájában a Majláth-téren. 273 (1-1)

ARVERÉSI HIRDETMEY. Néhai Farkas István hagyatékához tar- tozó s a pécsi 3483. sz. tjkben felvett 3576. hr. számú, Csoronikában fekvő, mint- egy körülbelül 20 kapos, jó karban lévő szőlő a hozzás tartozó présh- zattal f. 1881. évi szeptember hó 7-ik napján délutáni 3 órakor Pécs sz. k. város árvaszékeknél tanácsstermében (városház II. emelet, 39. ajtó) fog nyilvános árverés ut- ján eladatni.

Az árverés feltételei: 1. Az elárverezendő szőlő kikiállítási- és becsára 3500 frt, melyen alul a szőlő el nem adatik. 2. Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiállítási ár 10%, százalékát bánatpénz-űl a kiküldött kezére készpénzben vagy érték- papirokban letenni, mely bánatpénz az utolsó fizetési részletbe fog betudatni. 3. Vevő tartozik a vételár Simonffy János végrendeleti végrehajtó ur kezére kö- vetkező részletekben lefizetni: a vételár 1/4 részét az árverés után 8 nappal; 1/4 részét 3 hó, 1/4 részét 6 hó, 1/4 részét 9 hó alatt; tartozik ezenkívül a hátralékos vételár után 6% kamatot fizetni. 4. Vevő a vételár 1-ső részletének lefi- zetése után birtokba lép, tulajdonjogát azon- ban csakis az egész vételár lefizetése után kebelezetik be. 5. Ha vevő a fizetési részletek bármé- lyet elmulasztaná, ugy a kérdéses ingat- lan, költségre és veszélyére ujjolag el fog árvereztetni. Megjegyeztetik pótlólag, miszerint az árverezni szándékozók, a szőlő megtekintése végett Simonffy János ügyvéd úr — mint végrendeleti végrehajtónál jelentkezhetnek. Pécs szab. kir. város Árvaszéke.

Jó-, szép-, tartós- és olcsó órák.

Alulírott tisztelettel bátorodom a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy Király-utca 4. számú, Mayer-féle házban, a boltív átellenében lévő

ÓRA-RAKTÁRAMAT

nagy választéku, legszebb, kitünő művészeleg dolgozott valódi hével női- és úri zseb-, legújabb szerkezetű finom remonitör arany- és ezüst órák, továbbá legfinomabb jól szabályozott bécsi inga órák remek

tokokban, — úgyszintén francia ébresztő-, hajó-, iroda-, lemez-, schwarzwaldi- és konyha-óráknak vétele által tetemesen bővítettem.

Ezen nagyban vásárlások által azon kellmes helyzetbe jutottam, hogy mindennemű és faju legjobb órákat — bárkivel áversenyben — szoros jóállás mellett, tetemesen leszállított áron eladhatók.

Mindennemű javításokat — bármily csekély avagy nehezek legyenek azok — tartós jóállás mellett — többévi gyakorlottságom után pontosan, gyorsan és szorgosan eszközölve, bátran reménylem, hogy minden hozzám intézett kívánságnak és megrendelésnek minden tekintetben eleget teendek.

Pécsett, 1881. évi augusztus hó 18-án.

hódoló kész szolgáljuk

THURN J.
órák.

265 (4-2)

Jó-, szép-, tartós- és olcsó órák.

Nedves falak kiszáritására.

CZEMENT-RAGASZ

RAKTÁRA
a valódi Portland-czementnek, Kufsteini hidraulikus czementmésznek, agyalapok és járda-kövek előterek, folyósók, fürdőszobák, konyhák stb. burkolására mindennemű formák és színekben.
WITTMANN & Comp.
Wien I. Giselstrasse 3.
Arjegyzékek és használati utasítások bérmentesen és ingyen.

Bor- és gyümölcs-sajtók (prések)

egesen új rendszer, körjárat nélküli igen kevés tért igényelnek felállításukhoz, az előbbi sajtókhoz mérve kétszeres gyorsasággal sajtolnak, könnyen kezelhetők, erősen és tartósságra készítek. — Árak 240 (12-5)

Szőlő-malmok, legújabb szerkezetűek.

PH. MAYFARTH & Co., Bécsben, II. Praterstrasse 66. Gyára majnai Frankfurtban.

Legjobb	osztályozásra	alkalmas!
EREDETI	Mayer	TRIEUR
22,000	200 (5-2)	A gyári jelvény kívántassék
gép használatban		
80		
MEDAILLEN		
GROSSMANN J.		
4400 körút 76.	BUDAPEST	4400 körút 76.

Ház eladó.

Papnövelde-utca 12-ik számú ház, mely áll: 8 szoba, 2 konyha és hozzá tartozóval, szabad kézből eladó. Bővebben értekezhetni a háznál lakó tulajdonosnál.

Üveges dolgozda

PACHER E.

üveg porcellán lámpa és konyha-eszközök kereskedésében

PÉCSETT.

Széchenyi-tér 18-ik szám

Zsolnay bazár alatt.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy én üzletemet az üvegbemetszésre is teljesen berendeztem és elvialok minden e szakmába vágó munkákat u. m. mindennemű ablakok és bolti kirakatok, valamint házetők beüvegezését, kopkeretezéseket és tükröbepágásokat a legjobb minőségű anyag hozzá használása és szolid munka tétel biztosítása mellett minden versenyt felülmúló olcsó árakban, kivántra előleges költséggel számíttással és mintákkal díjmentesen szolgállok, úgy szintén minden ilyen nemű javítások is a leggyorsabban és jutányos árakban eszközöltetnek.

Jelenleg üzletemben a legjobb minőségű közönséges fuvott üveg is teljesen be van rendezve, u. m. minden nagyságban befőztes, dunsztos és izes üvegek, tejes köcsögök, talpas és talpatlan poharak, sörös poharak és bor stuczenek, minden alakban korcsmai boros- és vizes üvegek, boros bouteliák, faolajos és rumos bouteliák és borszivornák (Heber).

Továbbá ajánlom dúsválasztéku nagy készletemet virágtartók és virágcserepekből, gyümölcsös tálok, tányérok és állványokból (Aufsatz), Vajtartók és étel borítékokból, fedeles és fedetlen sörös poharak és sörös készletekből 2 és 6 személyre, kitünő sodaviz gépek, husvágó gépek és petroleum főző készülékekből, szénvasalókból, bor- és champagner hűtőkből ligumsanctum golyók és kerti petroleum lámpák és gyertyatartókból, arany halak és arany haltartókból, légyfogókból, mindennemű utazó bőröndökből (Koffer) női kézi táskák és finom fonatu kézi kosarakból nagyon olcsó árakban.

Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlván maradok kiváló tisztelettel

653 (0-5)

PACHER E.

Egy tanoncs felvétetik.

Mohács-pecsi és pécs-barcsi vasút.

Hirdetmény.

1881. évi szeptember hó 1-én a személy- és áru-szállításra nézve új helyi díjszabások lépnek életbe; miáltal az 1876. évi december hó 1-én kelt helyi díjszabás összes pótlékaival együtt hatályon kívül helyeztetik.

Az új díjszabások példányai úgy az alólírott üzletvezető-ségnél valamint a társasági állomásokon is megvehetők.

AZ ÜZLETVEVETŐSÉG

Kellemfy.

263 (1-1)

Puffadás, gyomorégés, aranyér, SZÉKREKEDÉS. MÁJ- és EPÉBAJOK, tisztátalan vér, FEJ ÉS MELL vértudulások ellen. Készítve szigorúan orvosi vény után A fő alkotórész schweiczi orvosi növények kivonata.

Jobb és olcsóbb mint bármely keserűvíz.

egyszerű és bármily koru egyének használhatják. Teljesen ártalmatlan.

Az alább jegyzett gyógyszerárakban ingyen kapható számos bírálat, mik a hathatóságát és ártalmatlanságát tanúsítják. — A labdacsal-vételek csakis Brandt Rich. gyógyszer. schweiczi labdacsalai

kérendők, melyek bádóg dobozokban vannak, 50 szem 70 kr. 15 szem 25 kr. — Minden valódi schweiczi labdacsal dobozának a fent jelzett, vörös alapon fehér schweiczi kereszttel kell ellátva lenni és a készítő aláírását bírnia.

Pécsett: Kuncz Nándor és Sípócz István gyógyszerárakban kapható.

Téli gyógymód.

A Wilhelm-féle antiarthritikus és antirheumatikus vértisztító-tea **Wilhelm Ferencz** gyógyszerésztől Neunkirchen (A. Auszt.)

csúsz, közhvény, gábák, idült makacs bajok folyton genyödő daganatok, nemi és borkütes bajok, pattanások a testen vagy az arcon, foltok, sifilistikus daganatok, a máj és lép puffadása, aranyeres bántalmak, sárgaság, heves ideg-bántalmak, izom és izület bajok, gyomor-nyomás, szelnyomások, altesti pangás, vizeleti nehézségek, magömlések, férfi gyengeség, fehér folyás, görvely kör, mirigy daganatok és más bajok ellen a legjobb sikerrel használtatott, a mi a sok 1000 elismert levéllel bizonyított. Bizonyítványok kivántra ingyen. Csomagok 8 adagra 1 frt. 10 kr. bélyeg és csomagolási díjért kaphatók. A vásárlásnál szükséges az orvosi tanács, nehogy hamisítások vétsenek, azért cselezd a törvényileg sok állam által védett jegyre vigyázz! Kapható: Pécsett Cserta Ignác kereskedőnél és Sípócz István gyógyszerésznél. 199 (0-9)

Tavaszi gyógymód.

Az engedélyezett katonai tanodán

Budapest, nagy Korona-utca 13.

Az előadások folyó évi október 1-én veszik kezdetüket, és pedig:

1. Előképzési tanfolyam a ca. kir. katonai képezők és hadapródi iskolákban leendő felvételeire.
  2. Előkészítő tanfolyam a tartalék tiszt vizsgára.
  3. Előkészítő tanfolyam a tényleges hadapródi vizsgára.
- Az intézettel penzionatus van egybekapcsolva. Előrajzok és beiratások az igazgatónál.

FISSINGER JENŐ, nyug. kapitány.

TANONCZ FELVETETIK
BLAUHORN ANTAL
FÜSZERKERESKEDÉSÉBEN

PÉCSETT. (3-2)

Mária-celli gyomor-cseppek

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen,

és fölülmulhatatlan az étvágy-hiány, gyomor-nyomogatás, rosszaság, lehelet, szelek, savanyu felbőgés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, huygköképedés, túlagos nyálkakepedés, sárgaság, undor és hányás, főrájás (ha az a gyomorból ered) gyomorgörög, székszorulat, a gyomorok túlerheltsége és az ital által gillistia, lép és máj betegsége, aranyeres bántalmak ellen. 202. sz. (0-9)

Egy üvegcse ára használati utasítással együtt 35 kr.

Kapható: Pécsett Kovács Mihály gyógyszerész urnál. Valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárakban és kereskedésében. Központi széküldési raktár nagyban és kicsinyben.

Bradi Károly,

„az őrangyalhoz” címzett gyógyszerárakban Kremsirben, Morvaországban.

Hol lehet

jó és hamisítlan asztali bort kapni?

A szigeti országút 32. sz. a „fehér rózsához” címzett kereskedésben,

1 palack vörös bor . . . 30 kr.

1 „ fehér ” . . . 24 „

A ki 10 üveggel egyszerre vesz, palackként 2 krral olcsóbb.

Ott szinte megrendelhető a legjobb minőségű

„Hektograf” (sokszorosító gép)

minden nagyságban a legjutányosabb áron. 266 (3-8)

31. sz.

1881

Pályázati hirdetmény.

Melynél fogva Pécs sz. kir. város községi iskolászeke részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az évről évre osztályankint felállítani rendelt felsőbb polgári tanoda első osztályának vezetésére szükséges tanítónei állomás rendszeresítetve, ezen állomásnak pályázat utján betöltése eirndeltetett oly kijelentéssel, hogy az illető tanítónekek a nyelv és történet tudományi szakkból, egy francia nyelvből is képzettségi oklevéllel kell bírnia, és ezen felül az olyanok, kik az angol nyelvet teljesen birják, előnyben részesülnek.

A kérdéses tanítónei állomással — évi 600 frt — idővel egész 800 frtig emelkedhető fizetés van összekötve, emelett az illető az intézetben szabad lakással bir — azonban csak is az állami nyugdíjra birhat igényvel.

A megválasztott csakis 3 évi próba idő után véglegesítettik.

A kérdéses tanintézetbeni oktatás f. évi október hó 1-én kezdetik meg.

Felhivatnak tehát azok, kik az előirt képzettséggel bírnak, hogy f. é. szeptember hó 15-ig bezárólag okmányolt kérvényeiket alólírottán benyujtsák.

Kelt Pécsett, 1881. évi augusztus hó 16-án tartott iskolászekei ülésből.

Aidinger János,

kir. tanácsos, polgármester, iskolászekei elnök.

HIRDETMEY.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a

„SÁTORTÁBORHOZ”

címzett vendéglőt és kávéházat (Zelmse-féle ház) átvetttem és azt ujonnan felszerelve és berendezve megnyitottam. A tekepálya ujjalag helyre állított és tetővel ellátott, úgy szinte tekező asztal (Billard-ot) állítottam a n. é. közönség rendelkezésére.

Főtörökvésem leend a n. é. közönség teljes megelégedését kitünő ételek és italok kiszolgáltatása, valamint gyors és pontos szolgálát által kiérdemelni.

Számos látogatást kérve

kiváló tisztelettel

Ujváry Miklós,

vendéglős.

272 (2-1)